

Obsah

I. část

A. Učitelé pro 1. stupeň základní školy	str. 294—295
B. Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů (pro 2. stupeň základní školy, pro střední školy)	str. 295—299
C. Učitelé odborných předmětů	
1. učitelé odborných předmětů technických	str. 299
2. učitelé odborných předmětů zemědělských a lesnických	str. 300
3. učitelé odborných předmětů veterinárních	str. 300
4. učitelé odborných předmětů farmaceutických	str. 300—301
5. učitelé odborných předmětů zdravotnických	str. 301
6. učitelé odborných předmětů ekonomických	str. 301—302
7. učitelé odborných předmětů uměleckých	str. 302—303
8. učitelé ostatních odborných předmětů	str. 304
9. učitelé praktického vyučování	str. 304—305
D. Učitelé pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči	str. 305
E. Učitelé pro mateřské školy a výchovné skupiny pro děti předškolního věku v dětských domovech a dětských útulcích	str. 305—306
F. Pedagogičtí pracovníci v zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	str. 306

II. část

A. Vychovatelé pro výchovná zařízení	str. 307—308
B. Odborní pracovníci školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy	str. 309
C. Vedoucí pionýrských skupin z povolání	str. 309
D. Odborní pracovníci domů pionýrů a mládeže, stanic mladých techniků, přírodovědců a turistů	str. 309—310
E. Odborní pracovníci pedagogicko-psychologických poraden	str. 310
F. Míšní odborné výchovy	str. 310

III. část

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, praxe a dalšího vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků, učitelů zajišťujících úkoly výchovného poradenství a školních inspektorů	str. 311—312
--	--------------

Učitelé	Požadované vzdělání	Vzdělání nahrazující požadované
a	b	c
A. Učitelé pro 1. stupeň základní školy (1.—4. ročník)	— Vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy	Jako vysokoškolské vzdělání — studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy: <ul style="list-style-type: none"> — vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. cyklu; — státní závěrečná zkouška na pedagogickém institutu; — závěrečná zkouška na pedagogickém institutu z jednopředmětového studia učitelství při zaměstnání pro 6.—9. ročník základní devítileté školy včetně způsobilosti pro vyučování v 1.—5. ročníku základní devítileté školy s doložkou o vykonání zkoušky na pedagogickém institutu z praktických cvičení v dílnách nebo z praktických cvičení na školních pozemcích; — státní závěrečná zkouška na vyšší pedagogické škole; — závěrečná zkouška pro učitelství na národních školách nebo na školách II. stupně na bývalé pedagogické fakultě; — státní závěrečná zkouška z oboru učitelství pro 1.—5. ročník základní devítileté školy na pedagogické fakultě; — odborná zkouška způsobilosti vyučovat některému oboru na bývalých měšťanských školách; — zkouška způsobilosti k vyučování domácím naukám na bývalých měšťanských školách doplněná zkouškou způsobilosti vyučovat některému dalšímu oboru (předmětu) na těchto školách; — zkouška způsobilosti k vyučování na bývalých odborných školách pro ženská povolání doplněná zkouškou způsobilosti pro některý další obor (předmět) na bývalých měšťanských školách (školách II. stupně); — jen pro vyučování předmětu pracovní vyučování maturita na střední průmyslové škole doplněná úspěšně ukončeným pedagogicko odborným kursem;¹⁾ Jako úplné střední vzdělání — studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy: <ul style="list-style-type: none"> — závěrečná zkouška na bývalé pedagogické škole pro učitele národních škol (včetně vychovatelské větve);

¹⁾ Výnos MŠK čj. 54262/58-I/2 ze dne 24. 12. 1958 (přímá instrukce pro národní výbory reg. č. 170/P—1958) nebo podle výnosu MŠK ze dne 28. 1. 1959 č. 31 283/58-I (přímá instrukce pro národní výbory reg. č. 22/P—1959).

- závěrečná zkouška na bývalém pedagogickém gymnáziu pro vzdělání učitelů národních škol;
- zkouška dospělosti na bývalém učitelském ústavu (učitelské akademii, státní pedagogické akademii);
- zkouška způsobilosti pro bývalé školy I. stupně (národní, obecné);
- zkouška dospělosti nebo způsobilosti na bývalém ústavu pro vzdělávání učitelek odborných škol pro ženská povolání;
- zkouška způsobilosti k vyučování domácím naukám pro bývalé školy I. stupně (národní, obecné);
- absolvování bývalého pedagogického semináře pro učitelky hospodyňských škol se zkouškou způsobilosti pro učitelství na bývalých hospodyňských školách;
- zkouška dospělosti v Státním kursu pro přípravu pracujících na vysokých školách v Bratislavě;
- pro vyučování nepovinného předmětu pohybové hry, též sportovní škola s maturitní zkouškou z tělesné výchovy;
- pro vyučování předmětu pracovní vyučování střední průmyslová škola s dvouletým studiem doplněná úspěšně ukončeným pedagogicko-odborným kurzem;¹⁾

B.

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů (pro 2. stupeň základní školy, pro střední školy)

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů;
- doplňující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů;²⁾
- pro předmět pracovní vyučování vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s odpovídající aprobačí;

Jako vysokoškolské vzdělání — studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů:

a) pro 2. stupeň základní školy

- vysokoškolské vzdělání — studijní obor učitelství pro školy I. cyklu;
- státní závěrečná zkouška na pedagogickém institutu;
- závěrečná zkouška na pedagogickém institutu z jednopředmětového studia učitelství při zaměstnání pro 6.—9. ročník základní devítileté školy včetně způsobilosti pro vyučování v 1.—5. ročníku základní devítileté školy s doložkou o vykonání zkoušky na pedagogickém institutu z praktických cvičení v dílnách nebo z praktických cvičení na školních pozemcích;
- státní závěrečná zkouška na vyšší pedagogické škole;

²⁾ Výnos MŠ ČR ze dne 31. 1. 1979 čj. 35 115/78-31, jímž se zřizuje doplňující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů (Věstník MŠ a MK ČR, sešit 3 z 20. 3. 1979 str. 49).

- státní závěrečná zkouška na pedagogické fakultě studijní obor učitelství pro 6.—9. ročník základní devítileté školy;
- závěrečná zkouška pro učitelství na národních školách nebo na školách II. stupně na bývalé pedagogické fakultě;
- odborná zkouška způsobilosti k vyučování některému oboru na bývalých školách měštanských;
- zkouška způsobilosti k vyučování domácím naukám na bývalých školách měštanských doplněná zkouškou způsobilosti k vyučování některému dalšímu oboru (předmětu) na těchto školách;
- zkouška způsobilosti k vyučování na bývalých odborných školách pro ženská povolání doplněná zkouškou způsobilosti pro některý další obor (předmět) na bývalých školách měštanských (školách II. stupně);
- vysokoškolské vzdělání — studijní obor učitelství pro školy II. cyklu;
- jen pro vyučování všeobecně vzdělávacím předmětům příslušného studijního oboru vysokoškolské vzdělání (neučitelské) univerzitního směru;
- jen pro vyučování předmětů své aprobační vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro jazykové školy;
- jen pro vyučování předmětu pracovní vyučování (práce v dílnách) maturita na střední průmyslové škole doplněná úspěšně ukončeným pedagogicko-odborným kursem;¹⁾
- jen pro vyučování předmětu pracovní vyučování (složky technické práce a pěstitelské práce) v 5.—8. ročníku základní školy vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. cyklu s aprobační pro předmět přírodopis nebo vysokoškolské vzdělání technického nebo zemědělského směru;
- jen pro vyučování sportovní specializace ve sportovních třídách a sportovních školách i vysokoškolské vzdělání studijní obor tělesná výchova a sport;
- jen pro vyučování občanské výchově (nauce) i vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. cyklu s aprobační občanská výchova (nauka) nebo vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. cyklu s jinou aprobační doplněné třísemestrovým rozšiřujícím studiem občanské výchovy (nauky) na pedagogické fakultě, případně dalšími formami studia, které schválilo ministerstvo školství pro učitele občanské výchovy (nauky) nebo doplněné dvouletým studiem společenskovědních

oborů na vysoké škole politické ÚV KSC, případně nejméně půlročním internátním školením v oblastní nebo ústřední stranické škole KSC (KSS) nebo úplnou Večerní univerzitou marxismu-leninismu nebo vysokoškolské vzdělání na vysoké škole pedagogické nebo vyšší pedagogické škole — obor dějepis nebo na filozofické fakultě obor filozofie (po roce 1949);

b) pro střední školy

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu;
- ukončené vzdělání na vysoké škole pedagogické, závěrečná zkouška na pedagogické fakultě pro učitelství na bývalých školách III. stupně (střední);
- jen pro výuku všeobecně vzdělávacím předmětům příslušného studijního oboru vysokoškolské vzdělání (neučitelské) univerzitního směru;
- ukončené vzdělání v učitelském studiu na vysoké škole ruského jazyka a literatury;
- zkouška učitelské způsobilosti před státní zkušební komisí pro učitelství hudby na bývalých učitelských ústavech;
- pro vyučování občanské nauce vzdělání pro vyučování všeobecně vzdělávacím nebo odborným předmětům na středních školách doplněné tříměsíčním rozšiřujícím studiem (případně dalšími formami studia schválenými ministerstvem školství) pro učitele občanské nauky nebo doplněné vyšším stranickým vzděláním, tj. nejméně půlročním internátním školením v oblastní nebo ústřední stranické škole KSC nebo úplnou Večerní univerzitou marxismu-leninismu nebo vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu, aprobační předměty filozofie nebo politická ekonomie nebo občanská výchova na školách II. cyklu;
- na jazykových školách a lidových školách jazyků pro vyučování jazykům, které nejsou aprobačními předměty ve studiu učitelství všeobecně vzdělávacím předmětům též vysokoškolské vzdělání studijní obor filologické vědy příslušný cizí jazyk;
- jen pro vyučování předmětům své aprobační vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro jazykové školy;
- pro vyučování chemie na středních školách vysokoškolské vzdělání technického směru příslušné studijní obory skupiny oborů **technické chemie**;

- pro vyučování nepovinného předmětu sportovní hry a pro sportovní přípravu ve třídách se zaměřením na tělesnou výchovu vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s aprobací pro tělesnou výchovu a kvalifikační II. třídou trenéra — cvičitele příslušné sportovní specializace;
- pro vyučování sportovní specializace ve sportovních třídách a sportovních školách i vysokoškolské vzdělání studijní obor tělesná výchova a sport;
- pro vyučování předmětu branná výchova i vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 6.—9. ročník základní devítileté školy s aprobací branná výchova;
- pro vyučování matematice, fyzice, chemii, biologií a společenskovedním oborům na středních zemědělských technických školách a středních lesnických technických školách a středních odborných učilištích zemědělských a středních odborných učilištích lesnických též státní zkouška učitelské způsobilosti;³⁾
- pro vyučování výtvarné výchově též absolutorium speciální školy na bývalé státní umělecko-průmyslové škole doplněné zkouškou učitelské způsobilosti pro učitelství na školách II. cyklu;

Jako úplné střední vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů:

a) pro 2. stupeň základní školy

- zkouška dospělosti na bývalém učitelském ústavu (učitelské akademii, státní pedagogické akademii);
- zkouška dospělosti nebo způsobilosti na bývalém ústavu pro vzdělávání učitelek odborných škol pro ženská povolání;
- absolvování bývalého pedagogického semináře pro učitelky hospodyňských škol se zkouškou způsobilosti pro učitelství na bývalých hospodyňských školách;
- závěrečná zkouška na bývalé pedagogické škole pro učitele národních škol včetně vychovatelské větve;
- zkouška způsobilosti pro bývalé školy I. stupně (národní, obecné);
- závěrečná zkouška na bývalém pedagogickém gymnáziu pro vzdělávání učitelů národních škol;

³⁾ Státní zkouška učitelské způsobilosti vykonaná podle Směrnic pro pedagogickou přípravu učitelů odborných předmětů na zemědělských a lesnických školách a učilištích čj. 31 134/64 ze dne 15. 7. 1964, Věstník MŠK 1964 str. 269.

- zkouška způsobilosti vyučovat domácí nauky pro bývalé školy 1. stupně (národní, obecné);
- pro vyučování sportovní specializace ve sportovních třídách a sportovních školách zkouška dospělosti na střední všeobecně vzdělávací nebo střední odborné škole doplněná zkouškou trenéra II. třídy z příslušné sportovní specializace nebo maturitní zkouška a 3letý kurs trenérů na fakultě tělesné výchovy a sportu s I. trenérskou třídou;

b) pro střední školy

- pro vyučování tělesné výchově maturita na střední škole doplněná absolvováním bývalého Tyršova ústavu tělesné výchovy a sportu nebo zkouška dospělosti na internátní střední škole s maturitou z tělesné výchovy;

c.

Učitelé odborných předmětů
 1. Učitelé odborných předmětů technických (hornických, geologických, hutnických, strojírenských, elektrotechnických, chemických, potravinářských a biochemických, textilních a oděvnických, stavebních a zeměměřických, dopravních, spojových)

- vysokoškolské vzdělání technického směru studijního oboru učitelství odborných předmětů (hornických, geologických, hutnických, strojírenských, elektrotechnických, chemických, potravinářských a biochemických, textilních a oděvnických, stavebních a zeměměřických, dopravních a spojových);
- vysokoškolské vzdělání technického směru příslušného studijního oboru;
- pro předměty chemie, analytická a fyzikální chemie a chemická laboratorní cvičení též vysokoškolské vzdělání univerzitního směru příslušného studijního oboru;

Jako vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru:

- doplňkové studium učitelství odborných předmětů;⁴⁾
- pro vyučování odborným předmětům na středních školách též studium učitelství odborných předmětů pro učňovská zařízení;⁵⁾
- rozšiřující studium učitelství odborných předmětů;
- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru příslušného studijního oboru;
- pro vyučování předmětu základy odborné přípravy v 1. ročníku gymnázia vysokoškolské vzdělání technického, ekonomického nebo zemědělského směru příslušného studijního oboru nebo vysokoškolské vzdělání univerzitního směru studijního oboru učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s aprobací základy techniky;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- pro vyučování odpovídajících odborných předmětů technických na středních průmyslových školách oděvních, středních školách pro společné stravování, středních hotelových školách aj. zkouška dospělosti nebo způsobilosti vyučovat I. obor (šití prádla), II. obor (šití šatů), III. obor (výživa), IV. obor (kreslení) na bývalých odborných školách pro ženská povolání;

4) Směrnice MŠ ČSR čj. 14 367/80-30 Věstník MŠ a MK ČSR sešit 6 z 20. června 1980 str. 68.

5) Směrnice MŠ čj. 35 164/68-III/2, ve znění směrnice MŠ ČSR čj. 13 585/70—III/2 Věstník MŠ a MK ČSR sešit 1 z 31. ledna 1969 a sešit 3—4 z 20. dubna 1970.

2. Učitelé odborných předmětů zemědělských a lesnických

- vysokoškolské vzdělání zemědělského směru studijního oboru učitelství odborných předmětů zemědělských a lesnických;
- vysokoškolské vzdělání zemědělského směru příslušného studijního oboru;
- pro vyučování odborných předmětů zootechnických a veterinárních též vysokoškolské vzdělání skupina oborů veterinární vědy;

3. Učitelé odborných předmětů veterinárních

- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru studijní obor učitelství odborných předmětů veterinárních;
- vysokoškolské vzdělání skupiny oborů veterinární vědy;
- pro vyučování předmětu veterinářství též vysokoškolské vzdělání studijní obor zootechnika;

4. Učitelé odborných předmětů farmaceutických

- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru studijního oboru učitelství odborných předmětů farmaceutických;

- zkouška učitelské způsobilosti k vyučování odborným předmětům na základních odborných (učňovských, živnostenských, pokračovacích) školách nebo odborná způsobilost k vyučování odborným předmětům na odborných učilištích a učňovských školách;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru:

- doplňkové studium učitelství odborných předmětů;⁴⁾
- rozšiřující studium učitelství odborných předmětů;
- pro vyučování odborných předmětů biologie a chemie též vysokoškolské vzdělání skupina oborů chemické vědy a biologické vědy;
- šestisemestrové dálkové studium pro pracovníky státních lesů na lesnické fakultě;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- zkouška učitelské způsobilosti k vyučování odborným předmětům na základních odborných (učňovských, živnostenských, pokračovacích) školách nebo odborná způsobilost k vyučování odborným předmětům na odborných učilištích a učňovských školách;
- zkouška dospělosti nebo způsobilosti k vyučování III. oboru (výživa) na bývalých odborných školách pro ženská povolání;
- absolvování bývalého pedagogického semináře pro učitelky hospodyňských škol se zkouškou způsobilosti pro učitelství na bývalých hospodyňských školách;
- ve středních odborných učilištích zemědělských též zkouška způsobilosti vyučovat odborným naukám zemědělským na bývalých lidových školách zemědělských;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- zkouška učitelské způsobilosti k vyučování odborným předmětům na základních odborných (učňovských, živnostenských, pokračovacích) školách nebo odborná způsobilost k vyučování odborným předmětům na odborných učilištích a učňovských školách;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

5. Učitelé odborných předmětů zdravotnických

- vysokoškolské vzdělání skupina oborů farmaceutické vědy;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy;
- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru skupina oborů lékařské vědy;
- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru studijní obor péče o nemocné nebo studijní obor psychologie;
- pro vyučování odborných předmětů na střední zdravotnické škole vysokoškolské vzdělání studijní obor tělesná výchova a sport (rehabilitace);

6. Učitelé odborných předmětů ekonomických

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství odborných předmětů ekonomických;
- vysokoškolské vzdělání ekonomického, technického, zemědělského, případně univerzitního směru příslušného studijního oboru;
- pro předmět technika administrativy a hospodářská korespondence, těsnopis, sekretářské práce a základy administrativy též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a rozšiřující studium pro vyučování těmto předmětům;

Jako vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru:

- vysokoškolské vzdělání univerzitního směru studijní obor pedagogika nebo psychologie nebo péče o nemocné;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- na zdravotnických školách též absolvování vyšší ošetrovatelské školy nebo odborné školy pro vzdělávání instruktorek vyšších zdravotnických škol;
- pro obor dietních sester též zkouška dospělosti nebo způsobilosti k vyučování III. oboru (výživa) na bývalých odborných školách pro ženská povolání;
- na zdravotnických školách též úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru a základní pedagogické školení pro učitele praktického vyučování a péče o nemocné a specializační pedagogický seminář;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru:

- vzdělání na bývalých školách postavených na roveň dnešní vysoké škole ekonomické;
- státní zkouška učitelské způsobilosti k vyučování hospodářským předmětům na bývalých hospodářských školách a obchodních akademiích;
- způsobilost k vyučování psaní strojem a těsnopisu ve spojení s dvouletým studiem na vysoké škole ekonomické, jímž absolvent získal způsobilost k vyučování předmětů socialistické hospodářství a technika hospodářské administrativy;
- pro vyučování těsnopisu a psaní na stroji (technika administrativy) též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. a II. cyklu doplněné zkouškou učitelské způsobilosti pro vyučování těmto předmětům;
- pro vyučování předmětu technika administrativy a hospodářské korespondence, těsnopis, sekretářské práce vysokoškolské vzdělání doplněné zkouškou učitelské způsobilosti pro vyučování těmto předmětům;
- doplňkové studium učitelství odborných předmětů oborů obchodu a služeb;⁴⁾
- rozšiřující studium učitelství odborných předmětů;

7. Učitelé odborných předmětů uměleckých (hudebních, tanečních, divadelních, rozhlasového, filmového a televizního umění a ostatních)

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství odborných uměleckých předmětů;
- vysokoškolské vzdělání uměleckého směru příslušného studijního oboru;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s příslušnou aprobací;
- jen pro předmět aranžování vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s aprobací výtvarná výchova;
- jen pro předmět praktikum loutko-

- závěrečná zkouška v šestisemestrovém studiu vybraných předmětů na vysoké škole ekonomické pro učitele odborných předmětů ve středních školách pro společné stravování, středních hotelových školách a středních zdravotnických školách oboru dietních sester a na učňovských školách číšník — kuchař, kuchař — číšník;
- závěrečná zkouška (obhajoba závěrečné seminární práce) v šestisemestrovém studiu vybraných předmětů na vysoké škole ekonomické pro učitele odborných předmětů zbožíznalství a ekonomika a technika prodeje ve středních odborných učilištích a učňovských školách;
- pro vyučování předmětu hospodářský zeměpis též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů s příslušnou aprobací;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- zkouška učitelské způsobilosti k vyučování odborným předmětům na základních odborných (učňovských, živnostenských, pokračovacích) školách nebo odborná způsobilost k vyučování odborným předmětům na středních odborných učilištích a učňovských školách;
- maturita na škole poskytující úplné střední vzdělání doplněná zkouškou způsobilosti k vyučování těsnopisu nebo technice administrativy;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru:

- pro vyučování předmětu praktikum loutkového divadla a praktikum dramatické výchovy na středních pedagogických školách a pro předměty loutkářského oddělení literárně dramatického oboru na lidových školách umění vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy I. nebo II. cyklu rozšířené dvouletým studiem loutkářství na divadelní fakultě akademie múzických umění;
- pro vyučování odborných předmětů výtvarná výchova a aranžování též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu odpovídající aprobační předměty;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor vědy a nauky o umění příslušná specializace;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu odpovídající aprobační předměty;
- vysokoškolské vzdělání na bývalých školách postavených na roveň dnešním vysokým školám uměleckým;

vého divadla a praktikum dramatické výchovy na středních pedagogických školách vysokoškolské vzdělání uměleckého směru studijní obor divadelní a rozhlasové umění zaměřením loutkářství;

- pro lidové školy umění též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro lidové školy umění;
- pro vyučování odborným předmětům výtvarným i absolutorium speciální školy na bývalé státní umělecko-průmyslové škole doplněné zkouškou učitelské způsobilosti pro učitelství na školách II. cyklu;
- pro vyučování předmětu hra na hudební nástroj a hudební výchova na středních pedagogických školách též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro lidové školy umění;

Jako vysokoškolské vzdělání jiné než požadované příslušného studijního oboru:

- pomaturitní studium konzervatoře ukončené absolventskou zkouškou;
- pro vyučování na konzervatořích i lidových školách umění též absolutorium konzervatoře nebo závěrečná zkouška na vyšších hudebních (hudebně pedagogických) školách, na odborné hudební škole pro slepé v Praze, je-li vysvědčení opatřeno doložkou o způsobilosti vyučovat na lidových školách umění (bývalá základní hudební škola);
- pro vyučování předmětu přípravná hudební výchova, hudební nauka, sborový zpěv, předmětů výtvarného a literárnědramatického oboru na lidových školách umění též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 6.—9. ročník základní devítileté školy s příslušnou aprobací;
- pro vyučování předmětu hra na hudební nástroj na středních pedagogických školách též absolutorium konzervatoře odpovídající hudební nástroj;
- vyšší odborné vzdělání na konzervatoři nebo v nástavbovém studiu na střední hudební škole internátní pro mládež s vadami zraku;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- pro taneční obor na lidových školách umění doplňkové pedagogické studium pro učitele tanečních oborů na lidových školách umění;⁶⁾
- závěrečná zkouška na pedagogickém oddělení bývalých základních hudebních škol;
- zkouška učitelské způsobilosti vykonaná před státní zkušební komisí pro učitelství hudby a pohybového umění;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

⁶⁾ Směrnice MŠ z 20. 6. 1968 pro doplňkové pedagogické studium při zaměstnání pro učitele tanečních oborů lidových škol umění čj. 19 776/68-III/2 (Věstník MŠK č. 19/1968 str. 298).

a

b

c

8. Učitelé ostatních odborných předmětů

- vysokoškolské vzdělání příslušného směru příslušného studijního oboru;
- pro vyučování předmětu základy programování a počítačových systémů na gymnáziích vysokoškolské vzdělání ekonomického, technického, univerzitního směru příslušného studijního oboru nebo studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a probace matematika — informatika;
- pro vyučování předmětů pedagogika, psychologie na středních pedagogických školách vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a probace pedagogika — psychologie nebo vysokoškolské vzdělání univerzitního směru příslušného studijního oboru;
- pro vyučování předmětů technologie přípravy pokrmů a provozní praxe vysokoškolské vzdělání studijní obor veterinární lékařství — hygiena potravin nebo vysokoškolské vzdělání ekonomického směru studijní obor ekonomika služeb a cestovního ruchu;

9 Učitelé praktického vyučování

- vysokoškolské vzdělání příslušného směru a studijního oboru;
- ve školách a zařízeních pro mládež vyžadující zvláštní péči úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru a vyučení v příslušném studijním nebo učebním oboru doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- pro vyučování předmětu řízení motorových vozidel vysokoškolské

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

nebo úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru, řídičský průkaz pro příslušnou skupinu motorových vozidel a učitelské oprávnění pro toto vyučování;

D.

Učitelé pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči

- vzdělání uvedené v tomto sloupci v části I. pod písmeny A, B, C pro jednotlivé stupně a druhy škol rozšířené nebo doplněné studiem speciální pedagogiky;
- pro vyučování na zvláštních školách, pomocných školách (1.—8. ročník), na školách pro sluchově postižené (1.—5. ročník), na školách pro nevidomé a pro žáky se zbytky zraku (1.—5. ročník), na školách pro nemluvící (1.—5. ročník) a v 1.—4. ročníku u ostatních druhů škol pro mládež vyžadující zvláštní péči vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči;

E.

Učitelé pro mateřské školy a výchovné skupiny pro děti předškolního věku v dětských domovech a v dětských útlcích

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy;
- úplné střední vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy;
- pro mateřské školy pro děti vyža-

Jako vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči:

- vzdělání uvedené v tomto sloupci v části I. pod písmeny A, B, C pro příslušný stupeň a druh školy a závěrečná, případně státní závěrečná zkouška ze speciální pedagogiky nebo závěrečná, případně státní závěrečná zkouška z defektologie nebo zkouška z defektologie podle dříve platných předpisů;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor defektologie, pedagogika, psychologie nebo speciální nebo léčebná pedagogika pro příslušný stupeň a druh školy;

Jako vysokoškolské vzdělání jiné než požadované příslušného studijního oboru:

- pro vyučování předmětu hra na hudební nástroj na základních školách pro nevidomé a základních školách pro žáky se zbytky zraku pomaturitní studium konzervatoře ukončené absolventskou zkouškou nebo absolutorium konzervatoře, odpovídající hudební nástroj, rozšířené nebo doplněné studiem speciální pedagogiky;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- úplné střední vzdělání uvedené v tomto sloupci v části I. pod písmeny A, B, C pro příslušný stupeň a druh školy rozšířené nebo doplněné studiem speciální pedagogiky;

Jako vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy:

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu, aprobační předměty pedagogika — psychologie nebo pedagogika;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor pedagogika, specializace předškolní pedagogika;

a

b

c

dující zvláštní péči vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči nebo vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy nebo úplné střední vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;

- závěrečná zkouška pro učitelství na mateřských školách na bývalé pedagogické fakultě;
- státní závěrečná zkouška ve studiu učitelství pro mateřské školy studijní obor předškolní pedagogika a speciální pedagogika;
- pro mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči i vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mládež vyžadující zvláštní péči;

Jako úplné střední vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy:

- závěrečná zkouška na pedagogické škole pro vzdělávání učitelek mateřských škol s doložkou o odborné způsobilosti po roční řízené praxi;
- maturitní zkouška jednoročního nástavbového studia pro mateřské školy;
- závěrečná zkouška na pedagogickém gymnáziu pro učitelky mateřských škol;
- studijní obor vychovatelství na střední pedagogické škole a doplňková maturitní zkouška;
- absolvování dvouletého ústavu pro učitelky (pěstounky) mateřských škol nebo externí studium na této škole zakončené zkouškou;
- zkouška způsobilosti pro mateřské školy;
- závěrečná zkouška z dvouletého studijního kursu pro vybrané nequalifikované učitelky mateřských škol;

F.

Pedagogičtí pracovníci v zařízeních pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

- vysokoškolské vzdělání uvedené v části I. a II. ve sloupcích požadovaného vzdělání (b) nebo vzdělání nahrazujícího požadované (c);

Další pedagogičtí pracovníci	Požadované vzdělání	Vzdělání nahrazující požadované
a	b	c
<p>A.</p> <p>Vychovatelé pro výchovná zařízení</p>	<ul style="list-style-type: none"> — pro výchovnou činnost ve skupinách dětí předškolního věku v dětských domovech vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy nebo úplné střední vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy; — pro příslušný druh a stupeň výchovného zařízení vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů; — pro školní družiny a výchovné skupiny dětí tohoto věku v dětských domovech též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy; 	<p>Jako vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vzdělání uvedená v tomto sloupci v části I. písmeno A, B pro příslušný druh a stupeň výchovného zařízení; — vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy II. cyklu aprobační předměty pedagogika-psychologie nebo pedagogika; — vysokoškolské vzdělání studijní obor pedagogika specializace mimoškolní pedagogika; — vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči aprobační předmět pedagogika terapeuticko-výchovný směr; — vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči; — vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství, podle dříve platných předpisů; — vysokoškolské vzdělání studijní obor psychologie nebo pedagogika; — pro výchovnou práci v domovech mládeže též vzdělání uvedená v části I. písmeno C; <p>Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — studijní obor vychovatelství na střední pedagogické škole; — studijní obor učitelství pro mateřské školy na střední pedagogické škole a doplňková maturitní zkouška pro studijní obor vychovatelství; — závěrečná zkouška ve studijním kursu pro vychovatele; — závěrečná zkouška ve studijním kursu pro vychovatelky v mimoškolních výchovných zařízeních; — závěrečná zkouška na bývalé vyšší sociální škole a na sociálně právní škole; — pro výchovnou práci v domovech mládeže i vzdělání pro učitele uvedené v tomto sloupci jako úplné střední vzdělání pro vyučování na středních školách; — pro výchovnou práci v domovech mládeže též úplné střední vzdělání uvedené v části I. písmeno C;

Vychovatelé pro výchovná zařízení pro mládež vyžadující zvláštní péči

- vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči;
- pro výchovnou činnost ve skupinách dětí předškolního věku v dětských domovech vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy nebo úplné střední vzdělání studijní obor učitelství pro mateřské školy doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- pro příslušný druh a stupeň výchovného zařízení vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- pro školní družiny a výchovné skupiny dětí tohoto věku v dětských domovech též vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;

Jako vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství:

- vzdělání uvedená v tomto sloupci části I. písmeno A, B pro příslušný druh a stupeň výchovného zařízení doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství podle dříve platných předpisů doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči apropace léčebná pedagogika terapeuticko-výchovný směr;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči;
- pro výchovnou práci v domovech mládeže též vzdělání uvedená v části I. písmeno C doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- studijní obor vychovatelství na střední pedagogické škole doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;
- studijní obor učitelství pro mateřské školy na střední pedagogické škole a doplňková maturitní zkouška pro studijní obor vychovatelství doplněná nebo rozšířená studiem speciální pedagogiky;
- závěrečná zkouška ve studijním kursu pro vychovatele v mimoškolních výchovných zařízeních doplněná nebo rozšířená studiem speciální pedagogiky;
- učitelství pro 1.—5. ročník na bývalých pedagogických gymnáziích doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky nebo zkouška ze speciální pedagogiky;
- závěrečná zkouška na bývalé vyšší škole sociálně právní doplněná nebo rozšířená studiem speciální pedagogiky;
- dvouleté studium jednotlivých předmětů určené pro nekvalifikované pedagogické pracovníky v ústavech sociální péče v ČSR;
- závěrečná zkouška na bývalé vyšší sociální škole doplněná nebo rozšířená studiem speciální pedagogiky;
- pro výchovnou práci v domovech mládeže též úplné střední vzdělání uvedené v části I. písmeno C doplněné nebo rozšířené studiem speciální pedagogiky;

a

b

c

B.

Odborní pracovníci školských zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy

- vysokoškolské vzdělání studijní obor psychologie;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a probace pedagogika — psychologie;

C.

Vedoucí pionýrských skupin z povolání

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a probace pedagogika s jiným předmětem nebo pedagogika nebo pedagogika se zaměřením na dětské a mládežnické hnutí s jiným předmětem;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro 1. stupeň základní školy a studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor pedagogika specializace mimoškolní pedagogika;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor výchova a vzdělávání dospělých;

D.

Odborní pracovníci domů pionýrů a mládeže, stanic mladých techniků, přírodovědců a turistů

- vysokoškolské vzdělání uvedené v části I. písmeno A, B, C nebo v části II. písmeno C;
- úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru;

Jako vysokoškolské vzdělání požadovaného studijního oboru:

- učitelství pro školy I. a II. cyklu;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství se zaměřením na PO SSM;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství podle dříve platných předpisů;
- vysokoškolské vzdělání uvedené v tomto sloupci v části I. písmeno A, B, C;

Jako úplné střední vzdělání požadovaného studijního oboru:

- studijní obor vychovatelství na středních pedagogických školách se zaměřením na PO SSM;
- studijní obor vychovatelství na středních pedagogických školách;
- příslušná úplná střední vzdělání uvedená v části I. písmeno A, B, C;

Jako vysokoškolské vzdělání požadovaného studijního oboru:

- příslušná vysokoškolská vzdělání uvedená v části I. písmeno A, B, C nebo v části II. písmeno C;
- v metodickém oddělení, oddělení společenských věd a ve školách pro výchovu pionýrských pracovníků též vysokoškolské vzdělání studijní obor pedagogika specializace mimoškolní pedagogika;

- v oddělení společenských věd a oddělení estetické výchovy vysokoškolské vzdělání studijní obor teorie kultury;

Jako úplné střední vzdělání příslušného studijního oboru:

- v oddělení estetické výchovy středoškolské vzdělání se zaměřením na kulturně výchovnou práci;
- v oddělení tělovýchovy a sportu a oddělení branné výchovy a turistiky ukončené studium na bývalém Tyršově ústavu tělesné výchovy a sportu nebo maturitní zkouška na internátní střední škole s maturitou z tělesné výchovy nebo maturitní zkouška a 3letý kurs trenérů na fakultě tělesné výchovy a sportu s I. trenérskou třídou;
- závěrečná zkouška ve studijním kursu pro vychovatele v mimoškolních zařízeních;
- závěrečná zkouška na bývalé vyšší sociální škole;
- příslušná úplná střední vzdělání uvedená v části I. písmeno A, B, C nebo v části II. písmeno C;

E.

Odborní pracovníci pedagogicko psychologických poraden

- vysokoškolské vzdělání studijní obor psychologie;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor pedagogika;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor vychovatelství;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor marxisticko-leninská sociologie;
- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů a specializační studium výchovných poradců;

Jako vysokoškolské vzdělání požadovaného studijního oboru:

- vysokoškolské vzdělání studijní obor učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů aprobace pedagogika — psychologie, případně pedagogika nebo psychologie v kombinaci s jiným předmětem nebo studijní obor předškolní pedagogika;

F.

Mistři odborné výchovy

- úplné střední vzdělání a vyučení v příslušném studijním nebo učebním oboru;

III. část

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, praxe a dalšího vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků, učitelů zajišťujících úkoly výchovného poradenství a školních inspektorů

Vedoucí pedagogický pracovník	Požadované vzdělání	Praxe	Další vzdělávání
a	b	c	d
Reditelky mateřských škol	— vzdělání uvedené v části I. písmeno E;	3 roky pedagogické praxe	— funkční studium
Ředitelé základních škol (1.—4. ročník)	— vzdělání uvedené v části I. písmeno A;	7 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Zástupci ředitelů	— dtto	5 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Ředitelé základních škol (5.—8. ročník) středních škol, škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, domovů mládeže, domů pionýrů a mládeže, výchovných ústavů, škol v přírodě, stanic mladých techniků, přírodovědců a turistů	— vzdělání uvedené v části I. písmeno B, C, D podle druhu školy nebo výchovného zařízení a v části II. písmeno A, B, C, D;	7 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Zástupci ředitelů	— dtto	5 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Vedoucí vychovatelé	— dtto	5 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Výchovní poradci	— vzdělání uvedené v části I. písmeno A, B, C, D;	3 roky pedagogické praxe	— specializační studium výchovných poradců
Ředitelé krajských pedagogických ústavů a okresních pedagogických středisek	— vzdělání uvedené v části I. a II.;	12 roků pedagogické praxe, z toho 3 roky řídicí praxe	— funkční studium
Vedoucí kabinetů krajských pedagogických ústavů a okresních pedagogických středisek	— dtto	10 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Ředitelé krajských a okresních pedagogicko-psychologických poraděn	— vzdělání uvedené v části I. a II. (vysokoškolské);	12 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Zástupci ředitelů a vedoucí oddělení	— dtto	6 roků pedagogické praxe	— funkční studium

a	b	c	d
Vedoucí pionýrských skupin z povolání	— vzdělání uvedené v části II. písmeno C;	3 roky pedagogické praxe nebo 3 roky praxe v PO SSM	— II. kvalifikační stupeň pionýrského pracovníka a průběžné další vzdělávání vedoucích pionýrských skupin z povolání
Vedoucí středisek praktického vyučování	— úplné střední vzdělání příslušného směru;	6 roků pedagogické praxe	— funkční studium
Vrchní mistři odborné výchovy	— vzdělání uvedené v části II. písmeno F;	4 roky pedagogické praxe	— funkční studium
Vedoucí odloučených pracovišť středních odborných učilišť	— pro praktické vyučování vzdělání uvedené v části II. písmeno F, pro teoretické vyučování vzdělání uvedené v části I. písmeno C;	4 roky pedagogické praxe	— funkční studium
Okresní školní inspektoři	— vzdělání uvedené v části I. a II.;	7 roků pedagogické praxe, z toho 3 roky řídicí praxe	— funkční studium
Krajští školní inspektoři	— dtto	10 roků pedagogické praxe, z toho 3 roky řídicí praxe	— funkční studium
Ústřední školní inspektoři	— vzdělání uvedené v části I. a II. (vysokoškolské);	12 roků pedagogické praxe, z toho 3 roky řídicí praxe	— funkční studium